

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**
Система управління якістю
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015
Кафедра фінансів, обліку і оподаткування

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою ЧТЕІ ДТЕУ

(прот. № 1 від «26» серпня 2024 р.)

Директор

_____Анатолій ВДОВІЧЕН

**ФІНАНСОВЕ УПРАВЛІННЯ ТА КОНТРОЛЬ/
FINANCIAL MANAGEMENT AND CONTROL**

**ПРОГРАМА /РОБОЧА ПРОГРАМА
COURSE SUMMARY / COURSE OUTLINE**

для студентів

освітній ступінь	магістр	/ master
галузь знань	07 Управління та адміністрування	/ Management and Administration
спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	/ Finance, Banking, Insurance and Stock Market
освітня програма	Фінансовий моніторинг та податковий менеджмент	/ Financial Monitoring and Tax Management
вид дисципліни	обов'язкова	

**Чернівці
2024**

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ЧТЕІ ДТЕУ
заборонено**

Автори: Юлія Табенська, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку і оподаткування ЧТЕІ ДТЕУ;

Галина Долга, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку і оподаткування ЧТЕІ ДТЕУ.

Програму/робочу програму розроблено на основі освітньо-професійної програми «Фінансовий моніторинг та податковий менеджмент», розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фінансів, обліку і оподаткування «26» серпня 2024 року, протокол №1, затверджено вченою радою ЧТЕІ ДТЕУ «26» серпня 2024 року, протокол №1.

Рецензенти: Алла Чорновол, доктор економічних наук, професор кафедри фінансів, обліку і оподаткування ЧТЕІ ДТЕУ

Ангела Дякова, директор Департаменту фінансів Чернівецької обласної державної адміністрації (ЧОБА).

**ФІНАНСОВЕ УПРАВЛІННЯ ТА КОНТРОЛЬ/
FINANCIAL MANAGEMENT AND CONTROL**

**ПРОГРАМА /РОБОЧА ПРОГРАМА
COURSE SUMMARY / COURSE OUTLINE**

Форма навчання	Денна, заочна
Семестр	1
Кількість кредитів	5
Мова викладання, навчання	Українська
Форма підсумкового контролю	Екзамен

Автори:

канд. екон. наук, доцент
«26» серпня 2024 року

_____Юлія ТАБЕНСЬКА

канд. екон. наук, доцент
«26» серпня 2024 року

_____Галина ДОЛГА

Завідувач кафедри:

доктор. екон. наук, професор
«26» серпня 2024 року

_____Алла ЧОРНОВОЛ

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Фінансове управління та контроль» призначена для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти ЧТЕІ ДТЕУ денної та заочної форм навчання галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», освітньої програми «Фінансовий моніторинг та податковий менеджмент».

Актуальність. Внутрішній контроль є невід'ємною частиною управління установою. Він включає в себе політики, правила, заходи, плани, функції та процедури, що застосовуються для досягнення місій, цілей і завдань, і підтримує системи управління на основі ефективності та результативності при використанні визначеного бюджетом обсягу коштів. Внутрішній контроль є своєрідним «запобіжником» від втрати ресурсів, виникнення помилок і шахрайства. Належна система внутрішнього контролю дозволяє максимально зменшити ризик помилок, порушень та неефективного використання ресурсів.

Метою вивчення дисципліни є формування у майбутніх фахівців знань з теорії і практики фінансового управління та контролю щодо фінансового планування діяльності установи з чітким погодженням з стратегічними цілями, а також опанування способів і прийомів реалізації контрольних процедур та виконання контрольних функцій.

Предметом дисципліни «Фінансове управління та контроль» є особлива сфера економічних відносин, пов'язана із практичним впровадженням теоретичних вказівок (порад, критеріїв, характеристик) з урахуванням досвіду Європейських країн для розбудови системи внутрішнього контролю в установах, а також її подальшого удосконалення з метою забезпечення ефективного та результативного управління бюджетними коштами.

Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни передбачають успішне опанування курсів. Вивчення дисципліни «Фінансове управління та контроль» передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних дисциплін («Фінанси», «Бюджетна система», «Податкова система», «Державний фінансовий контроль», «Державні фінанси» та ін.), цілеспрямованого вивчення спеціальної літератури, активної роботи на лекціях та практичних заняттях, самостійної роботи та виконання комплексних практичних індивідуальних завдань, а також *знаннях*: економічної сутності фінансового управління та контролю; середовища контролю в Україні; міжнародних організацій вищих аудиторських установ; стратегічних напрямів та основних етапів розвитку фінансового управління та контролю в умовах війни, *вмінь*: ідентифікувати ризики, проводити моніторинги в системі внутрішнього контролю; обирати форми реагування для установи за результатами проведеної оцінки ризиків.

Завданнями дисципліни (цілями вивчення дисципліни) є формування у студентів комплексу теоретичних знань та їх практична підготовка за наступними напрямками: організація фінансового планування та визначення

потреби в коштах на відповідні цілі; економне, ефективне і цільове використання коштів відповідно до вимог законодавства; ведення достовірного бухгалтерського обліку, складання та подання встановленої фінансової і бюджетної звітності.

Дисципліна «Фінансове управління та контроль», як обов'язкова компонента освітньо-професійної програми «Фінансовий моніторинг та податковий менеджмент», спрямована на формування у студентів *інтегральної компетентності*, а саме здатності розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері фінансового управління та контролю в професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, а також досягнення *загальних та фахових (предметних) компетентностей і результатів навчання* відповідно до освітньо-професійної програми

***Матриця компетентностей та результатів навчання,
які формуються під час вивчення навчальної дисципліни
відповідно до освітньо-професійної програми
«Фінансовий моніторинг та податковий менеджмент»***

<i>Шифр компетентності</i>	<i>Компетентності</i>	<i>Шифр результату навчання</i>	<i>Результати навчання</i>
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>			
<i>ЗК1</i>	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	<i>ПР01</i>	Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
		<i>ПР03</i>	Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності
<i>ЗК3</i>	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні	<i>ПР04</i>	Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
<i>ЗК5</i>	Здатність приймати обґрунтовані рішення	<i>ПР11</i>	Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту
		<i>ПР12</i>	Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних

			обмежень, законодавчих та етичних аспектів
ЗК6	Навички міжособистісної взаємодії	ПР09	Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
ЗК7	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети		
ЗК9	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	ПР07	Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)			
СК1	Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.	ПР01	Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності
СК2	Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання	ПР03	Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності
СК3	Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку	ПР07	Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності
		ПР09	Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
		ПР11	Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту
		ПР12	Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів
СК4	Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку	ПР03	Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності
		ПР11	Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту
		ПР12	Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з

			урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів
СК5	Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію	ПР09	Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
СК6	Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку	ПР03	Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності
		ПР11	Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту
СК7	Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку	ПР04	Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
СК9	Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку	ПР04	Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
		ПР09	Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

**Результати навчання за дисципліною / Results of study (описуються з
детальною достовірністю для розробки заходів оцінювання)**

Results of study (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4 автономність та відповідальність)		Методи викладання і навчання	Форми оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці дисципліни
Код	Результати навчання			
1	2	3	4	5
1.1.	Знати економічну сутність фінансового управління та контролю.	лекція, практичне заняття, самостійна робота	ситуаційні завдання, тести, екзамен	5%
1.2.	Знати основи фінансовго планування та контролю.	лекція, практичне заняття, самостійна робота	ситуаційні, практичні завдання, тести, екзамен	5%
1.3.	Знати особливості функціонування середовища контролю в частині імplementованих стандартів COSO.	лекція, практичне заняття, самостійна робота	ситуаційні завдання, тести, екзамен	5%

1.4.	Знати поняття, принципи діяльності з управління ризиками.	лекція, практичне заняття, самостійна робота	практичні завдання, тести	5%
2.1.	Вміти розробляти ключові показники ефективності в частині удосконалення циклу планування і контролю в установі.	лекція, практичне заняття, самостійна робота	ситуаційні, практичні завдання, тести	10%
2.2.	Вміти визначати загальну мету (місію) розпорядників бюджетних коштів та стратегічних і операційних цілей.	лекція, практичне заняття, самостійна робота	індивід. завдання, тести, екзамен	10%
2.3.	Вміти оцінювати результати постійного моніторингу та періодичних оцінок.	лекція, практичне заняття, самостійна робота	кейси, практичні завдання, тести, екзамен	10%
2.4.	Вміти розробляти політику та відповідні процедури для ефективного проведення заходів контролю.	лекція, практичне заняття, самостійна робота	ситуаційні, практичні завдання, тести	10%
3	Формувати навички щодо ефективного проведення фінансового управління та контролю з врахуванням норм міжнародного законодавства.	лекція, практичне заняття	індивід. проект, тести	10%
4.1.	Досліджувати фундаментальні принципи внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту відповідно до практики міжнародних організацій.	лекція, практичне заняття, самостійна робота	ситуаційні завдання, кейси, тести	10%
4.2.	Обґрунтовувати управлінські рішення у сфері фінансового планування та контролю.	лекція, практичне заняття, самостійна робота	ситуаційні, практичні завдання, тести	10%
4.3	Знаходити організаційно-управлінські рішення на довгострокову перспективу з урахуванням економічної циклічності.	лекція, практичне заняття, самостійна робота	ситуаційні та практичні завдання, тести	10%

Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

	Результати навчання											
Програмні результати	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	3	4.1	4.2	4.3
ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.												
ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.			+		+	+	+	+	+		+	
ПР04. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Розділ 1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Тема 1. Економічна сутність фінансового управління та контролю

Контроль як функція управління фінансовою діяльністю держави. Предмет регулювання державного внутрішнього фінансового контролю. Стратегія розвитку державного внутрішнього фінансового контролю. Компоненти державного внутрішнього фінансового контролю.

Внутрішній контроль: визначення та мета. Впровадження системи внутрішнього контролю в умовах викликів сьогодення.

Нормативно-правове забезпечення системи контролю в Україні. Концепція розвитку державного внутрішнього фінансового контролю.

Список рекомендованих джерел

Нормативні та інструктивні матеріали: 1,4

Основні: 7,11-12,16

Додаткові: 19

Інформаційні ресурси мережі Інтернет: 25,27,31

Тема 2. Операційна модель фінансового управління та контролю в Україні

Планування і контроль: основа фінансового управління і контролю. Ключові учасники, цілі і зміст комплексного планування і контролю. Типові документи, які використовуються у циклі планування та контролю. Вертикальне і горизонтальне узгодження та інтеграція. Стратегічне та операційне планування. Плани і бюджет. Зміцнення відповідних національних установ завдяки міжнародній співпраці.

Шляхи удосконалення циклу планування і контролю в установі. Розробка ключових факторів успіху. Розробка ключових показників ефективності. Узагальнене інформування керівництва. Встановлення відповідальності та підзвітності щодо ефективності. Структура та лінії звітування.

Список рекомендованих джерел

Нормативні та інструктивні матеріали: 1,3,4

Основні: 7,11-12,16

Додаткові: 19

Інформаційні ресурси мережі Інтернет: 25,27,31

Тема 3. Середовище контролю як компонент моделі COSO

Середовище контролю та основні елементи державного внутрішнього фінансового контролю. Управлінська підзвітність – фінансове управління і контроль. Функціонально незалежний внутрішній аудит.

Філософія і стиль управління. Чесність та етичні цінності. Організаційна структура внутрішнього середовища. Делегування повноважень. Розподіл відповідальності. Професійна компетентність.

Міністерство фінансів України як центральний підрозділ гармонізації системи внутрішнього контролю. Критерії ефективності зовнішнього аудиту. Партнерство заради майбутнього в контексті реалізації цілей сталого розвитку.

Список рекомендованих джерел

Нормативні та інструктивні матеріали: 1,3,4

Основні: 7,11-12,16

Додаткові: 19,24

Інформаційні ресурси мережі Інтернет: 25,27,31

Тема 4. Діяльність з управління ризиками

Визначення поняття ризику. Принципи діяльності з управління ризиками. Ідентифікація ризиків з попереднім визначенням стратегічних та операційних цілей. Оцінка ризиків в контексті забезпечення прийняття рішень. Критерії ризиків за ймовірністю виникнення ризиків. «Ризиковий апетит» для діяльності установи. Вибір форм реагування установою на результати проведеної оцінки ризиків. Моніторинг та перегляд заходів з управління ризиками. Документування управління ризиками. Прийняті рішення щодо способу реагування на ідентифіковані та оцінені ризики.

Список рекомендованих джерел

Нормативні та інструктивні матеріали: 1,4

Основні: 7,8,9,10,16-17

Додаткові: 19,24

Інформаційні ресурси мережі Інтернет: 25,27,30,31

Тема 5. Контролююча діяльність в системі належного управлінського процесу

Вплив заходів контролю на процедури. Централізовані заходи контролю. Попереджувальні заходи контролю. Виявляючі заходи контролю. Коригуючі заходи контролю. Відповідність запроваджених заходів контролю нормам чинного законодавства. Впровадження політики та відповідних процедур для ефективного проведення заходів контролю. Інші правила та процедури, в тому числі визначені регламентом установи, внутрішніми документами про систему контролю за виконанням документів, правила внутрішнього трудового розпорядку працівників установи.

Список рекомендованих джерел

Нормативні та інструктивні матеріали: 1,4

Основні: 7,8,9,16-17

Додаткові: 19,24

Інформаційні ресурси мережі Інтернет: 25,27,30,31

Тема 6. Інформаційно-комунікаційний обмін: хід досягнення цілей, виконання завдань

Інформація та передача інформації: реалізація цілей внутрішнього контролю. Запис та належна класифікація трансакцій та подій. Якість інформації. Операційна, фінансова, релевантна інформація звітів інформаційних систем.

Інформація та комунікація як необхідні елементи для оцінювання

законності, економності, ефективності та результативності діяльності установи. Ефективні та результативні системи внутрішньої та зовнішньої комунікації. Інформування по вертикалі та горизонталі.

Список рекомендованих джерел

Нормативні та інструктивні матеріали: 1,2,4

Основні: 7,8,9,16-17

Додаткові: 19,24

Інформаційні ресурси мережі Інтернет: 25,27,30,31

Тема 7. Моніторинг як елемент системи внутрішнього контролю

Моніторинг як елемент системи внутрішнього контролю. Принципи здійснення моніторингу. Завдання моніторингу внутрішнього середовища. Завдання моніторингу діяльності з управління ризиками. Завдання моніторингу інформаційного та комунікаційного обміну. Завдання моніторингу заходів контролю.

Види заходів моніторингу. Умови для запровадження моніторингу в установі. Роль структурних підрозділів у забезпеченні реалізації принципів здійснення моніторингу. Роль внутрішнього аудиту в моніторингу установи.

Список рекомендованих джерел

Нормативні та інструктивні матеріали: 1,2,4

Основні: 7,8,9,16-17

Додаткові: 19,24

Інформаційні ресурси мережі Інтернет: 25,27,30,31

Тема 8. Міжнародна організація вищих аудиторських установ INTOSAI

Міжнародна організація вищих органів фінансового контролю (INTOSAI). Керівна рада Європейської організації вищих органів фінансового контролю (EUROSAI). Лімська декларація керівних принципів контролю. Вказівки INTOSAI із внутрішнього контролю в державному секторі. Меморандум ПА щодо внутрішнього аудиту в Європі.

Співпраця Рахункової палати з INTOSAI. Стратегічним планом INTOSAI. Аудит навколишнього середовища (INTOSAI WGEA). Державний борг (INTOSAI WGPD). Питання боротьби з корупцією та відмиванням коштів (INTOSAI WG FACML).

Список рекомендованих джерел

Нормативні та інструктивні матеріали: 1,2,4

Основні: 7,8,9,16-17

Додаткові: 19,24

Інформаційні ресурси мережі Інтернет: 25,27,30,31

Тема 9. Основні завдання з реформування фінансового управління та контролю відповідно до міжнародних стандартів

Впровадження комплексного циклу планування і контролю. Посилення фінансового управління і контролю на рівні операційних підрозділів. Розробка і

запровадження основних показників фінансового управління та контролю відповідно до міжнародних стандартів. Шлях до ефективного управління ризиками. Перегляд операційних процесів. Цикл планування і контролю у відносинах розпорядника бюджетних коштів з розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня. Впровадження фінансового управління і контролю та посилення управлінської підзвітності в органах державної влади України.

Список рекомендованих джерел

Нормативні та інструктивні матеріали: 1,2,4

Основні: 7,8,9,16-17

Додаткові: 19,24

Інформаційні ресурси мережі Інтернет: 25,27,30,31

Тема 10. Стратегічні напрями та основні етапи розвитку фінансового управління і контролю в умовах війни

Оцінка та посилення фінансового управління та контролю в державних установах. Ефективне управління в контексті загальноприйнятих цілей внутрішнього контролю (COSO). Економічне, результативне та ефективне витрачання ресурсів. Збереження ресурсів від втрат, зловживань, шкоди. Роль технологій на розвиток внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту. Застосування підходів AGILE в умовах сьогодення. Економічне зростання, підвищення рівня продуктивності і використання технологічних інновацій як реалізація цілей сталого розвитку.

Список рекомендованих джерел

Нормативні та інструктивні матеріали: 1,2,4

Основні: 7,8,9,16-17

Додаткові: 19,21-24

Інформаційні ресурси мережі Інтернет: 25,27,30,31

Розділ 2. «СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)»

Назва теми	Кількість годин денна/заочна				Форма контролю
	Усього годин	з них			
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота студентів	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Економічна сутність фінансового управління та контролю	14/15	2/0,5	2/0,5	10/14	Практичні вправи, ситуаційні та індивідуальні завдання, тести, презентаційний матеріал, онлайн-курси
Тема 2. Операційна модель фінансового управління та контролю в Україні	14/15	2/0,5	2/0,5	10/14	
Тема 3. Середовище контролю як компонент моделі COSO	14/17	2/0,5	2/0,5	10/16	
Тема 4. Діяльність з управління ризиками	14/15	2/0,5	2/0,5	10/14	
Тема 5. Контролююча діяльність в системі належного управлінського процесу	15/15	2/0,5	2/0,5	11/14	
Тема 6. Інформаційно-комунікаційний обмін: хід досягнення цілей, виконання завдань	15/15	2/0,5	2/0,5	11/14	
Тема 7. Моніторинг як елемент системи внутрішнього контролю	15/14,5	2/0,25	2/0,25	11/14	
Тема 8. Міжнародна організація вищих аудиторських установ INTOSAI	15/14,5	2/0,25	2/0,25	11/14	
Тема 9. Основні завдання з реформування фінансового управління та контролю відповідно до міжнародних стандартів	15/14,5	2/0,25	2/0,25	11/14	
Тема 10. Стратегічні напрями та основні етапи розвитку фінансового управління і контролю в умовах війни	17/14,5	4/0,25	2/0,25	11/14	
Підсумковий модульний контроль	2/-	-/-	2/-	-/-	Письмове завдання, тестування
Разом	150/150	22/4	22/4	106/142	
Підсумковий контроль – екзамен					

Денна форма навчання

Загальний обсяг 150 год., у тому числі:
лекцій – 22 год.;
практичні – 22 год.;
самостійна робота – 106 год.

Заочна форма навчання

Загальний обсяг 150 год., у тому числі:
лекцій – 4 год.;
практичні – 4 год.;
самостійна робота – 142 год.

Розділ 3. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ, ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год., д.ф./з.ф.
Тема 1. Економічна сутність фінансового управління та контролю		
Знати: економічну сутність фінансового управління та контролю; значення внутрішнього контролю в сучасних умовах. Вміти: аналізувати взаємозв'язок структурних елементів системи контролю.	План лекції: 1. Контроль як функція управління фінансовою діяльністю держави. 2. Предмет регулювання державного внутрішнього фінансового контролю. 3. Внутрішній контроль: визначення та мета. 4. Впровадження системи внутрішнього контролю в умовах викликів сьогодення. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативні та інструктивні матеріали:</i> 1,4 <i>Основні:</i> 7,11-12,16 <i>Додаткові:</i> 19 <i>Інформаційні ресурси мережі Інтернет:</i> 25,27,31	2/0,5
	Самостійна робота студентів: Доповнення та вивчення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання студентів: 1. Стратегія розвитку державного внутрішнього фінансового контролю. 2. Компоненти державного внутрішнього фінансового контролю. 3. Нормативно-правове забезпечення системи контролю в Україні. 4. Концепція розвитку державного внутрішнього фінансового контролю.	10/14
	Практичне заняття. Питання для обговорення: 1. Аналіз взаємозв'язку структурних елементів системи контролю. 2. Правове регулювання фінансового контролю. 3. Особливі складові нової системи внутрішнього контролю. – Тестування за темою.	2/0,5
Тема 2. Операційна модель фінансового управління та контролю в Україні		
Знати: основи фінансового планування і контролю.	План лекції: 1. Планування і контроль: основа фінансового управління і контролю. 2. Ключові учасники, цілі і зміст комплексного планування і контролю. 3. Типові документи, які використовуються у циклі планування та контролю. 4. Вертикальне і горизонтальне узгодження та інтеграція. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативні та інструктивні матеріали:</i> 1,3,4 <i>Основні:</i> 7,11-12,16 <i>Додаткові:</i> 19 <i>Інформаційні ресурси мережі Інтернет:</i> 25,27,31	2/0,5

Вміти: розробляти ключові показники ефективності в частині удосконалення циклу планування і контролю в установі.	Самостійна робота студентів: Доповнення та вивчення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання студентів: 1. Стратегічне та операційне планування. 2. Плани і бюджет. 3. Зміцнення відповідних національних установ завдяки міжнародній співпраці.	10/14
	Практичне заняття. Питання для обговорення: 1. Шляхи удосконалення циклу планування і контролю в установі. 2. Розробка ключових факторів успіху. 3. Розробка ключових показників ефективності. 4. Узагальнене інформування керівництва. 5. Встановлення відповідальності та підзвітності щодо ефективності. 6. Структура та лінії звітування. – Скласти схему взаємодії ключових учасників, цілей комплексного планування і контролю. – Тестування за темою.	2/0,5
Тема 3. Середовище контролю як компонент моделі COSO		
Знати: особливості функціонування середовища контролю в частині імплементованих стандартів COSO.	План лекції: 1. Середовище контролю та основні елементи державного внутрішнього фінансового контролю. 2. Управлінська підзвітність – фінансове управління і контроль. 3. Функціонально незалежний внутрішній аудит. 4. Міністерство фінансів України як центральний підрозділ гармонізації системи внутрішнього контролю. Список рекомендованих джерел: Нормативні та інструктивні матеріали: 1,3,4 Основні: 7,11-12,16 Додаткові: 19,24 Інформаційні ресурси мережі Інтернет: 25,27,31	2/0,5
Вміти: визначати загальну мету (місію) розпорядників бюджетних коштів та стратегічних і операційних цілей.	Самостійна робота студентів: Доповнення та вивчення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання студентів: 1. Філософія і стиль управління. 2. Чесність та етичні цінності. 3. Організаційна структура внутрішнього середовища. 4. Делегування повноважень. 5. Розподіл відповідальності. 6. Професійна компетентність. 7. Критерії ефективності зовнішнього аудиту.	10/16
	Практичне заняття. Питання для обговорення: 1. Комітет організацій-спонсорів Комісії Тредвея (the Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, COSO) – COSO. 2. Партнерство заради майбутнього в контексті реалізації цілей сталого розвитку. – Тестування за темою.	2/0,5

Тема 4. Діяльність з управління ризиками		
Знати: поняття, принципи діяльності з управління ризиками. Вміти: обирати форми реагування установою на результати проведеної оцінки ризиків.	План лекцій: 1. Визначення поняття ризику. 2. Принципи діяльності з управління ризиками. 3. Ідентифікація ризиків з попереднім визначенням стратегічних та операційних цілей. 4. Оцінка ризиків в контексті забезпечення прийняття рішень. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативні та інструктивні матеріали:</i> 1,4 <i>Основні:</i> 7,8,9,10,16-17 <i>Додаткові:</i> 19,24 <i>Інформаційні ресурси мережі Інтернет:</i> 25,27,30,31	2/0,5
	Самостійна робота студентів: Доповнення та вивчення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання студентів: 1. Критерії ризиків за ймовірністю виникнення ризиків. 2. Вибір форм реагування установою на результати проведеної оцінки ризиків. 3. Моніторинг та перегляд заходів з управління ризиками. 4. Документування управління ризиками. 5. Прийняті рішення щодо способу реагування на ідентифіковані та оцінені ризики.	10/14
	Практичне заняття. Підготувати презентаційний матеріал на тему дослідження: 1. «Ризиковий апетит» для діяльності установи. – <i>Вирішення ситуаційних вправ.</i> – <i>Тестування за темою.</i>	2/0,5
Тема 5. Контролююча діяльність в системі належного управлінського процесу		
Знати: заходи контролю, а також їх відповідність чинному законодавству. Вміти: розробляти політику та відповідні процедури для ефективного проведення заходів контролю.	План лекцій: 1. Вплив заходів контролю на процедури. 2. Централізовані заходи контролю. 3. Попереджувальні заходи контролю. 4. Виявляючі заходи контролю. 5. Коригуючі заходи контролю. 6. Відповідність запроваджених заходів контролю нормам чинного законодавства. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативні та інструктивні матеріали:</i> 1,4 <i>Основні:</i> 7,8,9,16-17 <i>Додаткові:</i> 19,24 <i>Інформаційні ресурси мережі Інтернет:</i> 25,27,30,31	2/0,5
	Самостійна робота студентів: Доповнення та вивчення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання студентів: 1. Впровадження політики та відповідних процедур для ефективного проведення заходів контролю. 2. Інші правила та процедури, в тому числі визначені регламентом установи, внутрішніми документами про систему контролю за виконанням документів, правила внутрішнього трудового розпорядку працівників установи.	11/14

	Практичне заняття. Ознайомитися з Концепцією розвитку державного внутрішнього контролю; Методичними рекомендаціями з організації внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів у своїх закладах та у підвідомчих бюджетних установах. – <i>Вирішення ситуаційних вправ, практичних завдань.</i> – <i>Тестування за темою.</i>	2/0,5
Тема 6. Інформаційно-комунікаційний обмін: хід досягнення цілей, виконання завдань		
Знати: поняття інформації та комунікації, а також їх структурні елементи. Вміти: реагувати на вказівки та зворотну інформацію з боку керівництва, представляти засоби комунікації із зовнішніми суб'єктами.	План лекції: 1. Інформація та передача інформації: реалізація цілей внутрішнього контролю. 2. Запис та належна класифікація трансакцій та подій. 3. Якість інформації. 4. Ефективні та результативні системи внутрішньої та зовнішньої комунікації. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативні та інструктивні матеріали: 1,2,4</i> <i>Основні: 7,8,9,16-17</i> <i>Додаткові: 19,24</i> <i>Інформаційні ресурси мережі Інтернет: 25,27,30,31</i>	2/0,5
	Самостійна робота студентів: Доповнення та вивчення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання студентів: 1. Операційна, фінансова, релевантна інформація звітів інформаційних систем. 2. Інформація та комунікація як необхідні елементи для оцінювання законності, економності, ефективності та результативності діяльності установи. 3. Інформування по вертикалі та горизонталі.	11/14
	Практичне заняття. Питання для обговорення: 1. Необхідні складові якісної інформації. 2. Що повинна виражати комунікація? 3. Зворотна інформація та вказівки з боку керівництва. 4. Адекватні засоби комунікації із зовнішніми сторонами. – <i>Тестування за темою.</i>	2/0,5
Тема 7. Моніторинг як елемент системи внутрішнього контролю		
Знати: необхідність, завдання та принципи моніторингу в системі внутрішнього контролю.	План лекції: 1. Моніторинг як елемент системи внутрішнього контролю. 2. Принципи здійснення моніторингу. 3. Види заходів моніторингу. 4. Умови для запровадження моніторингу в установі. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативні та інструктивні матеріали: 1,2,4</i> <i>Основні: 7,8,9,16-17</i> <i>Додаткові: 19,24</i> <i>Інформаційні ресурси мережі Інтернет: 25,27,30,31</i>	2/0,25

Вміти: оцінювати результати постійного моніторингу та періодичних оцінок.	Самостійна робота студентів: Доповнення та вивчення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання студентів: - Завдання моніторингу внутрішнього середовища. Завдання моніторингу діяльності з управління ризиками. Завдання моніторингу інформаційного та комунікаційного обміну. Завдання моніторингу заходів контролю. - Роль структурних підрозділів у забезпеченні реалізації принципів здійснення моніторингу. Роль внутрішнього аудиту в моніторингу установи.	11/14
	Практичне заняття. – У вигляді таблиці описати роль структурних підрозділів (ліній управління) у забезпеченні реалізації принципу «Розробка та проведення поточних та/або окремих оцінок для визначення стану системи внутрішнього контролю». Підрозділи: операційний; підтримки, нагляду, контролю і моніторингу; внутрішнього аудиту – Тестування за темою.	2/0,25
Тема 8. Міжнародна організація вищих аудиторських установ INTOSAI		
Знати: значення і роль INTOSAI для контрольного середовища України. Вміти: застосовувати ключові принципи міжнародних організацій в практику внутрішнього контролю України.	План лекції: - Міжнародна організація вищих органів фінансового контролю (INTOSAI). - Вказівки INTOSAI із внутрішнього контролю в державному секторі. - Меморандум ІА щодо внутрішнього аудиту в Європі. Список рекомендованих джерел: Нормативні та інструктивні матеріали: 1,2,4 Основні: 7,8,9,16-17 Додаткові: 19,24 Інформаційні ресурси мережі Інтернет: 25,27,30,31	2/0,25
	Самостійна робота студентів: Доповнення та вивчення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання студентів: - Керівна рада Європейської організації вищих органів фінансового контролю (EUROSAI). - Лімська декларація керівних принципів контролю.	11/14
	Практичне заняття. Ознайомитися із ISSAI 100 «Фундаментальні принципи аудиту державного сектору»; Лімською декларацією керівних принципів контролю. – Тестування за темою.	2/0,25
Тема 9. Основні завдання з реформування фінансового управління та контролю відповідно до міжнародних стандартів		
Знати: вектори реформування фінансового управління і контролю відповідно до норм міжнародної спільноти.	План лекції: - Впровадження комплексного циклу планування і контролю. - Посилення фінансового управління і контролю на рівні операційних підрозділів. - Цикл планування і контролю у відносинах розпорядника бюджетних коштів з розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня. Список рекомендованих джерел:	2/0,25

Вміти: впроваджувати елементи фінансового управління і контролю в інституціях державної влади України.	<i>Нормативні та інструктивні матеріали: 1,2,4</i> <i>Основні: 7,8,9,16-17</i> <i>Додаткові: 19,24</i> <i>Інформаційні ресурси мережі Інтернет: 25,27,30,31</i>	
	Самостійна робота студентів: Доповнення та вивчення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання студентів: 1. Розробка і запровадження основних показників фінансового управління та контролю відповідно до міжнародних стандартів. 2. Шлях до ефективного управління ризиками. 3. Перегляд операційних процесів. 4. Впровадження фінансового управління і контролю та посилення управлінської підзвітності в органах державної влади України.	11/14
	Практичне заняття. – <i>Вирішення ситуаційних вправ, практичних завдань.</i> – <i>Тестування за темою.</i>	2/0,25
Тема 10. Стратегічні напрями та основні етапи розвитку фінансового управління і контролю в умовах війни		
Знати: реалії розвитку контролю в умовах війни. Вміти: застосовувати та адаптовувати під національне контрольне поле принципи та методи внутрішнього контролю в частині реалізації стратегічних напрямів.	План лекції: 1. Оцінка та посилення фінансового управління та контролю в державних установах. 2. Ефективне управління в контексті загальноприйнятих цілей внутрішнього контролю (COSO). 3. Економічне, результативне та ефективне витрачання ресурсів. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативні та інструктивні матеріали: 1,2,4</i> <i>Основні: 7,8,9,16-17</i> <i>Додаткові: 19,21-24</i> <i>Інформаційні ресурси мережі Інтернет: 25,27,30,31</i>	4/0,25
	Самостійна робота студентів: Доповнення та вивчення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання студентів: 1. Збереження ресурсів від втрат, зловживань, шкоди. 2. Роль технологій на розвиток внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту. 3. Застосування підходів AGILE в умовах сьогодення. 4. Економічне зростання, підвищення рівня продуктивності і використання технологічних інновацій як реалізація цілей сталого розвитку.	11/14
	Практичне заняття. Питання для обговорення: 1. Необхідність запровадження ефективної системи внутрішнього контролю в державних інституціях.. 2. Імплементация міжнародних стандартів внутрішнього контролю в чесаних умовах.. 3. Перспективи розвитку фінансового управління та контролю в пост воєнний період. – <i>Тестування за темою.</i>	2/0,25
	Підсумковий модульний контроль	2/-
Разом		150/150

Розділ 4. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА

Форми оцінювання студентів:

Поточне оцінювання: оцінювання здійснюється впродовж семестру шляхом запровадження навчально-методичного інструментарію з використанням активних методів і технологій організації навчального процесу, зокрема:

- практичні вправи та завдання – наведені методичні вказівки, приклади розв’язування і комплекс завдань для роботи в аудиторії, вирішення яких сприятиме формуванню знань широкого діапазону словникового запасу (у т.ч. фахової термінології), необхідного в академічній і професійній сферах; граматичних структур, необхідних для гнучкого вираження відповідних понять, а також для розуміння і продукування широкого кола текстів професійного спрямування; правил синтаксису іноземної мови, що вивчається, щоб мати можливість розпізнавати і продукувати широке коло текстів; мовних форм, властивих офіційному та розмовному регістрам професійного мовлення;

- ситуаційні вправи – завдання, вирішення та обговорення яких дозволятиме знайти способи вирішення актуальних проблем і спонукатиме студентів до чіткої аргументації власної позиції відносно актуальних тем спеціальності;

- кейси, індивідуальні завдання – вирішення яких сприяє опануванню механізмів прийняття рішень на конкретних прикладах з практики бізнесу, відпрацювання типових схем вирішення проблемних ситуацій і вироблення самостійного індивідуального підходу;

- тестові завдання – вирішення яких закріплює лексико-граматичні знання, необхідні для формування комунікативної компетенції;

- презентації – завдання, спрямовані на розвиток вміння виступати з підготовленими індивідуальними виступами щодо широкого кола професійних тем;

- інші інтерактивні методи навчання.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті, за результатами виконання поточних завдань, а також передбачає оцінювання володіння студентами лексико-граматичним матеріалом з кожної теми.

Семестрову кількість балів формують бали, отримані в процесі засвоєння матеріалу, практичних занять та самостійної роботи впродовж семестру за накопичувальною сумою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбаченими з даної дисципліни за темами (в тому числі враховуються результати тематичного тестування).

Структура підсумкової оцінки за накопичувальною системою з навчальної дисципліни (форма підсумкового контролю – екзамен)

<i>Види навчальної діяльності здобувача</i>		<i>Розподіл балів</i>
<i>Поточний контроль</i>	Робота на навчальних заняттях (семінарських, практичних, контактних заняттях, заняттях у дистанційному режимі)	до 45 балів
	Виконання та захист індивідуальних завдань самостійної роботи	до 20 балів
	Представлення результатів науково-дослідних робіт здобувача: 1. Участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах. 2. Публікація наукових статей, тез доповіді на конференціях. 3. Проходження рекомендованих (самостійно обраних) додаткових курсів які можна зарахувати як результати неформальної/інформальної освіти.	Додаткові (заохочувальні) бали (до 15 балів)
	<i>Виконання завдань підсумкового модульного контролю</i>	до 20 балів
<i>Семестрова кількість балів</i>		до 100 балів
<i>Кількість балів за результатами семестрового контролю (екзамену)</i>		до 100 балів
<i>Загальна підсумкова кількість балів (оцінка) з навчальної дисципліни</i>		до 100 балів

Студент не допускається до екзамену, якщо семестрова кількість балів менше за 60 балів.

Узагальнений розподіл балів за формами контролю

Бали за темами	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Семестрова кількість балів (разом)	Екзамен
Мінімум	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	60	60
Максимум	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100	100

Формою підсумкового контролю є екзамен. Загальна оцінка за екзамен визначається як сума балів за всі виконані завдання, максимальна оцінка – 100 балів: вирішення тестових завдань – оцінюється в 40 балів; розкриття теоретичних завдань – оцінюється в 20 балів; вирішення практичних завдань – оцінюється в 40 балів. Оцінка за екзамен виставляється студенту за 100-бальною шкалою.

Вважається, що студент достатньою мірою засвоїв матеріал якщо середня кількість балів за семестровий контроль та екзамен не менше 60. Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відміно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ЄКТС.

Шкала переведення балів, отриманих студентом

90-100	Відмінно /Excellent
75-89	Добре /Good
60-74	Задовільно /Sufficient
0-59	Незадовільно / Failed

Розділ 5. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладання навчальної дисципліни забезпечено відповідними засобами, завдяки яким досягаються визначені мета і результат навчання у межах навчального процесу, а саме:

- мультимедійне забезпечення; система дистанційного навчання;
- MOODLE, сервери веб-конференцій: Zoom, Skype, Big Blue Button, Viber; програмне забезпечення Google G Suite for Education (Hangouts Meet, Google Classroom);
- онлайн-платформа «Prozorro» – електронна система публічних закупівель;
- онлайн-сервіс перевірки компаній YouControl.

Розділ 6. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативні та інструктивні матеріали

1. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України із змінами та доповненнями від 16.10.2012 р. № 5463-VI . URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>
2. Про Рахункову палату України : Закон України із змінами та доповненнями від 02.07.2015 р. № 576-VIII. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/576-19>
3. Положення про Державну аудиторську службу України із змінами та доповненнями : Постанова Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2016 р. № 43. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF>
4. Про затвердження Стандартів внутрішнього аудиту із змінами та доповненнями : Наказ Міністерства Фінансів України від 04 жовтня 2011р. №1247. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1219-11>
5. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року (проект 2017) URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JH6YF00A>

Основний

6. Білуха М. Т., Микитенко Т.В. Фінансовий контроль : теорія, ревізія, аудит: підруч. К. : Українська академія оригінальних ідей , 2005. 888 с.
7. Внутрішній контроль та аудит у секторі державного управління України та європейський досвід / П. П. Андрєєв, Л. В. Гізатуліна, І. К. Дрозд, та ін. К. : Кафедра, 2011. 120 с.
8. Хмельков А.В. Державний фінансовий контроль: підручник . Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна , 2013. 549 с.
9. Табенська Ю.В. Реалії функціонування системи державного фінансового аудиту в Україні // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. 2019. Випуск №I (73). С. 174-183. URL : <http://herald.chite.edu.ua/content/download/archive/2019/v1/18.pdf%20>
10. Табенська Ю.В. Результативність контрольних заходів використання публічних фінансів // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. 2019. Випуск №II (74). С. 159-168. URL : <http://herald.chite.edu.ua/content/download/archive/2019/v2/14.pdf>
11. Табенська Ю.В. Повноваження державної аудиторської служби України в сфері публічних закупівель // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. 2019. Випуск №III-IV (75-76). С. 229-237. URL : http://herald.chite.edu.ua/content/download/archive/2019/v3_4/20.pdf
12. Чорновол А.О., Табенська Ю.В. Ефективність управлінських дій та рішень під час проведення державного фінансового аудиту місцевих бюджетів // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. 2020. Випуск № IV (80). С. 113-124. URL : <http://herald.chite.edu.ua/content/download/archive/2020/v4/8.pdf>

13. Chornovol, A., Tabenska, J., Tomniuk, T., Prostebi, L. Public finance management system in modern conditions. Investment Management and Financial Innovations. 22 December 2020, Pages 402-410. URL : <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85099200102&origin=resultslist>

14. Табенська Ю.В., Томнюк Т.Л. Ефективність проведення державних фінансових аудитів в умовах війни // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. 2023. Випуск №III (91). С.113 – 127. URL. <http://herald.chite.edu.ua/content/download/archive/2023/v3/8.pdf>

15. Kaneva, T., Karpenko, M., Nasibova, O., Tabenska, J., Tomniuk, T. Fiscal decentralization influence on public services efficiency and economic growth. Financial and credit activity: problems of theory and practice Volume 5 (52), 2023, Pages 68-78. URL : <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85177054477&origin=resultslist>

16. Internal Control - Integrated Framework. URL: <https://www.coso.org/guidance-on-ic>

17. The Institute of Internal Auditors. URL: <https://www.theiia.org/en/>

Додатковий

18. Мних Є. В. Фінансовий аудит : інформаційно-аналітичне забезпечення : монографія. / за заг. ред. Є. В. Мниха. К. : КНТЕУ , 2015. 325 с.

19. Верига Ю.А., Соболев Г.О. Словник нормативних термінів з фінансового контролю . К. : ЦУЛ , 2014. 168 с.

20. Карлін М.І. Державні фінанси розвинутих країн: навчальний посібник. Львів : Новий Світ-2000 , 2010. 484 с.

21. Вдовічен А., Чорновол А., Табенська Ю. Бюджетне планування в умовах інституційних перетворень // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. Економічні науки. 2021. №1(135). С.90-100. URL : <https://journals.knute.edu.ua/scientia-fructuosa/article/view/70>

22. Вдовічен А., Табенська Ю., Урсакий Ю. Фіскальні інструменти впливу на економічний розвиток // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Київ. 2022. Том 122 №3. С. 51-62. URL : <https://journals.knute.edu.ua/foreign-trade/article/view/402>

23. Вдовічен А. А., Вдовічена О. Г., Табенська Ю. В. Формування доходів місцевих бюджетів за умов бюджетної децентралізації // Бізнес Інформ. 2023. №5. С. 187–195. URL : <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-5-187-195>

24. Committee of sponsoring organizations. (COSO). URL : <https://www.coso.org/>

Інформаційні ресурси мережі Інтернет:

25. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL:
<http://www.rada.gov.ua>.
26. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL:
<https://www.kmu.gov.ua/>
27. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL:
<https://www.mof.gov.ua/uk/>
28. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL:
<https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>
29. Офіційний сайт Міністерства цифрової трансформації України.
URL: <https://thedigital.gov.ua/>
30. Офіційний сайт Державної аудиторської служби України. URL:
<https://dasu.gov.ua/>
31. Національний інститут стратегічних досліджень. URL:
<https://niss.gov.ua/>

Індивідуальна та самотійна робота здобувача

1. Наукові підходи до тлумачення поняття «внутрішні контроль».
2. Сутність, значення та місце внутрішнього контролю в системі управління бюджетною установою, його законодавче та нормативно-правове регулювання.
3. Вимоги до організації внутрішнього контролю в бюджетній установі та умови формування ефективної системи внутрішнього контролю.
4. Етапи типового процесу (послідовність) створення системи внутрішнього контролю бюджетної установи.
5. Міжнародний підхід до організації внутрішнього контролю та характеристика міжнародних нормативних актів щодо регламентації внутрішнього контролю.
6. Структурні компоненти концепції COSO та їх характеристика.
7. Поняття «середовище контролю», його характеристика як елемента внутрішнього контролю бюджетної установи.
8. Впровадження та дотримання чесності і етичних цінностей як елемент формування середовища контролю. управління ризиками як складова управління бюджетною установою.
9. Ідентифікація ризиків діяльності бюджетної установи: визначення та оцінка.
10. Поняття «фактор ризику», бюджетні ризики, їх оцінка та визначення способів реагування.
11. Розробка організаційних регламентів як етап формування системи внутрішнього контролю бюджетної установи.
12. Характеристика основних організаційних регламентів внутрішнього контролю та їх типова структура.
13. Особливості та характеристика адміністративних регламентів та їх вплив на здійснення внутрішнього контролю.
14. Характеристика та класифікація заходів внутрішнього контролю бюджетної установи.
15. Поняття авторизації та підтвердження як важливого документального заходу контролю бюджетної установи.
16. Розподіл обов'язків та повноважень як захід контролю збереження та використання ресурсів бюджетної установи.
17. Види моніторингу заходів внутрішнього контролю.
18. Поняття документування результатів контрольного заходу, зміст та характеристика матеріалів контрольного заходу.
19. Поняття «комунікація» та її роль в організації системи внутрішнього контролю бюджетної установи.
20. Способи організації комунікаційного обміну інформацією щодо внутрішнього контролю в бюджетній установі.

Зразок екзаменаційного білету

**Чернівецький торговельно-економічний інститут
Державний торговельно-економічний університет**

Кафедра фінансів, обліку і оподаткування

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1
з дисципліни «Фінансове управління та контроль»
для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»
освітнього ступеня «магістр»

Кількість балів	За національною шкалою	За шкалою ЄКТС
90-100	відмінно	A
82-89	добре	B
75-81	добре	C
69-74	задовільно	D
60-68	задовільно	E
35-59	незадовільно	Fx
1-34	незадовільно	F

Завдання №1. Тестова перевірка знань студентів (проводиться на сервері дистанційного навчання Moodle, максимальна кількість балів, яку можна отримати за виконання даного завдання – 40 балів).

Завдання №2. Комплексна перевірка теоретичних знань студентів. (передбачає повну ґрунтовну відповідь у формі есе, максимальна кількість балів, яку можна отримати за виконання даного завдання – 20 балів).

2.1. Управлінська підзвітність – фінансове управління і контроль.

Завдання №3. Аналітично-розрахункове завдання (передбачає розв’язок задачі; максимальна кількість балів, яку можна отримати за виконання даного завдання – 40 балів).

Описати алгоритм розробки плану моніторингу внутрішнього контролю. Вихідними даними для формування зазначеного плану є інформація з Реєстру ризиків (бази даних з управління ризиками), Плану управління ризиками, рекомендації та пропозиції, надані за результатами внутрішніх аудитів та контрольних заходів, та прийняті рішення щодо способів реагування на ризики, установлені заходи контролю.

*Затверджено на засіданні кафедри фінансів, обліку і оподаткування
Протокол №1 від 26.08.2024 року*

Екзаменатор _____ Галина ДОЛГА

Завідувач кафедри _____ Алла ЧОРНОВОЛ